

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	44533
Nom	Dimensió social i ideològica de la política educativa
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2216 - M.U. Política, Gestió i Direcció d'Organitz. Educatives	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2216 - M.U. Política, Gestió i Direcció d'Organitz. Educatives	1 - Anàlisi avançat del marc històric, sociopolític i comparat de la gestió educativa	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
FERNANDEZ SORIA, JUAN MANUEL	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

Aquesta matèria focalitza la seva atenció en varis i fonamentals problemes de la política educativa dels nostres dies. Un d'ells té per objecte d'anàlisi als drets i llibertats que la seva problemàtica, encara que omple d'historicitat, està especialment present és un temps com aquest en el qual, d'una banda, filosofies de cort liberal s'afanyen, amb nous arguments, en què la llibertat prevalgui sobre la igualtat; i, d'altra banda, és aquest un temps carregat de nous focus de desigualtat que reclamen polítiques educatives d'igualtat amb major abast. L'acció d'aquestes polítiques exigeix una redefinició del paper de l'Estat, protagonista històric de la política educativa que, no obstant això, pensa en el nostre temps per moments de difícil reconeixement. El debat entorn d'aquest assumpte ocupa un altre dels blocs temàtics de la matèria. El protagonisme de la societat en la política –signe de la seva fortalesa democràtica- a través d'alguns dels seus actors col·lectius, especialment els partits polítics, constitueix l'últim focus d'atenció de l'assignatura.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els propis d'accés al Màster que consten en el VERIFICA.

COMPETÈNCIES

2216 - M.U. Política, Gestió i Direcció d'Organitz. Educatives

- Ser capaços de reconèixer la naturalesa i les condicions polítiques de les pràctiques educatives institucionals a l'efecte d'atendre els problemes i situacions socials emergents.
- Ser capaços d'intervindre en l'assessorament, documentació i elaboració d'informes sobre la incidència dels factors socials, polítics, econòmics i culturals en les polítiques educatives.
- Ser capaços d'establir un compromís ètic deontològic a través d'una vinculació conseqüent amb els valors ètics de la institució i institucionals i gestionar el centre d'acord amb els principis ètics coherents amb un sistema democràtic.
- Que els estudiants siguen capaços de dissenyar i aplicar estratègies d'acció orientades a construir vincles sòlids i sostenibles amb la comunitat escolar, i involucrar-se eficaçment en els processos educatius
- Que els estudiants coneguen les polítiques, els models i les pràctiques igualitàries de qualitat i innovació educativa, per a poder implementar-les i promoure en les seues institucions educatives

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En finalitzar el curs d'aquesta matèria, els alumnes han d'estar en disposició de comprendre la mecànica de les polítiques educatives, de tenir una actitud empàtica amb els seus actors i elaborar informes sobre la incidència dels factors socials, polítics, econòmics i culturals en les polítiques educatives.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Historicitat i problemàtica de les llibertats i els drets en educació

- De les llibertats Civils als drets socials
- El problema de les llibertats en les polítiques educatives
- Llibertats civils i llibertats polítiques en conflicte
- La llibertat política i l'educació

2. El dret a l'educació com a dret cultural

- Conceptes claus
- Dinamisme del dret a l'educació i del dret a la cultura
- El dret a la cultura als textos internacionals
- Fonaments del dret a l'educació com a dret cultural
- Conseqüències/límits del dret a l'educació com a dret cultural

3. Igualtat i llibertat d'elecció de centre docent

- Llibertat d'elecció com a llibertat del consumidor
- Llibertat d'elecció com a llibertat fonamental
- Llibertat d'elecció i desigualtat

4. Dret a l'educació i llibertat d'ensenyament en la Reforma educativa espanyola

- La consideració de l'educació com a servei públic
- L'equitat. La qüestió de l'esforç compartit.
- La democratització del sistema escolar.
- L'elecció del centre escolar

5. El paper de l'Estat en l'educació

- Arguments que neguen el paper de l'Estat en l'educació. Propostes neoliberals
- Nous perfils de l'Estat i el seu paper en l'educació.
- Estat i Societat Civil davant l'educació

6. Els actors col·lectius de la política educativa. Dret a l'educació i llibertat d'ensenyament en la política educativa partidista

- Els actors col·lectius de la política educativa
- Els partits polítics. Comportament ideològic partidista en la política educativa

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	7,00	100
Treball en grup	5,00	100
Pràctiques en aula	5,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
TOTAL	31,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques: Es basaran predominantment en exposicions del professor seguint el model de la “llició magistral” i sobre la base d'elles podran tenir cabuda debats a l'aula.

Classes pràctiques: Tindran un format el més semblat possible al seminari. Cada tema o nucli de continguts tindrà adherit un text relacionat amb aquell. Aquest text, prèviament proporcionat als alumnes, serà, en general, objecte d'estudi per tota la classe i, en particular, per un grup reduït d'alumnes que introduirà el text i exposarà a la classe la seva particular anàlisi del mateix. Posteriorment, la classe debatrà entorn del text i a la corresponent exposició i anàlisi realitzada pel grup encarregat de fer-ho.

Preparació de classes (Treball de l'alumne):

- Per a tota la classe: estudi previ del text o document propi del tema prèviament proporcionat, amb l'objectiu de poder participar en el seminari que seguirà a l'explicació pel professor de cada nucli de continguts.
- Per al petit grup de treball encarregat de l'estudi introductori del text i de l'anàlisi del mateix que donarà inici al treball de seminari: estudi individual del text al que seguirà el treball del grup del com sorgirà l'assaig que iniciarà el seminari.

Preparació i redacció de l'assaig final de curs (Treball individual de l'alumne): Finalitzades les sessions del Màster, i amb una antelació de, almenys, dues setmanes al lliurament de les Actes, els alumnes presentaran en format electrònic i en paper un assaig individual sobre el contingut global del curs.

AVALUACIÓ

La participació en les classes teòriques i sessions de seminari, segons el descrit en la Guia d'Aula (Per la seua pròpia naturalesa l'avaluació d'aquest aspecte no serà recuperable).

L'assaig final individual (segons el descrit en la Guia d'Aula). Superar aquest apartat és condició necessària per a aprovar la matèria.

Propostes individuals dels alumnes amb caràcter voluntari, segons les condicions recollides en la Guia d'Aula, amb un valor sumatori addicional del 10 per 100 de la qualificació final. Perquè puguin contribuir a l'increment de la qualificació caldrà haver superat, almenys, l'assaig final individual.

Per a totes aquestes tasques, els criteris d'avaluació són:

- a) Precisió conceptual
- b) Fonamentació teòrica
- c) Rigor metodològic en el desenvolupament
- d) Claredat en l'exposició
- e) Comprensió de l'exposat

f) Base bibliogràfica

g) Aportació personal al tema tractat.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Berlin, Isaiah (2004): Sobre la libertad. Alianza. Madrid.
- Constant, Benjamin (1988): Del espíritu de conquista. De la libertad de los antiguos comparada con la de los modernos. Estudio preliminar de María Luisa Sánchez Mejía. Tecnos. Madrid.
- Embid Irujo, A. (1983): Las libertades en la enseñanza. Tecnos. Madrid.
- Fioravanti, Maurizio (2009): Los derechos fundamentales. Apuntes de historia de las Constituciones. Trotta. Madrid.
- Saralegui, Miguel (2007). La libertad de los modernos y la libertad negativa. Diferencias y similitudes entre los discursos liberales de Constant y Berlin. *Thémata. Revista de Filosofía*, 38: 235-244.
- Sartori, Giovanni (1987). Qué es la democracia. Taurus. Madrid.
- Fernández, A. (2006): La educación como derecho. Su situación dentro de los derechos económicos, sociales y culturales. *Estudios sobre Educación*. Nº 10, pp. 79-96.
- Kymlicka, W. (1996): Ciudadanía multicultural. Una teoría liberal de los derechos de las minorías. Paidós. Barcelona.
- Tomasevski, K. (2011): Contenido y vigencia del derecho a la educación. *Revista IIDH*, nº 36, pp. 15-38.
- Calvo Charro, M. (2011): Educando para la igualdad. EUNSA. Pamplona.
- Friedman, M. y R. (1992): Libertad de elegir. Hacia un nuevo liberalismo económico. Grijalbo. Barcelona. (1ª ed. 1980).
- López Rupérez, F. (1995): La libertad de elección en educación. Fundación para el Análisis y los Estudios Sociales. Madrid.
- Whitty, Geoff, Power, Sally y Halpin, David (1999): La escuela, el estado y el mercado. Delegación de poderes y elección en educación. Morada & Fundación Paideia. Madrid-A Coruña.
- Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2010): Mejorar la educación. Pacto de Estado y escuela pública. Wolters Kluwer España. Madrid.
- Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2009): Un pacto de estado para mejorar la educación en el estado autonómico
<http://www.colectivolorenzolzuriaga.com/PDF/PACTO%20DE%20ESTADO.pdf>
- Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2013): La LOMCE una ley agresivamente ideológica elaborada al margen del consenso
http://www.colectivolorenzolzuriaga.com/PDF/LOMCE,%20una%20ley%20agresiva%20III_CLL.pdf
- Riu Rovira de Villar, F. (2006): LOE: Desafío y oportunidad. Edebé. Barcelona.
- Tiana Ferrer, A. (2009): Por qué hicimos la Ley orgánica de Educación. Wolters Kluwer España. Barcelona.

- Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2011): Por la escuela pública <http://www.colectivolorenzoluzuriaga.com/PDF/Por%20la%20escuela%20publica.pdf>
- Gómez Llorente, Luís (2000): Educación pública. Morata. Madrid.
- Sotelo, Ignacio (2010): El Estado social. Antecedentes, origen, desarrollo y declive. Trotta. Madrid.
- West, E. G. (1994): La educación y el Estado. Un estudio de Economía Política. Unión Editorial. Madrid.
- Carbonell, Jaume (1997): Discursos sobre educación y prácticas educativas. En Signos. Teoría y práctica de la educación, 22:8-12.
- Cuesta, R. (2005). Felices y escolarizados. Crítica de la escuela en la era del capitalismo. Barcelona. Octaedro-EUB.
- Gómez Llorente, Luís (2000): Educación pública. Morata. Madrid.
- Marchesi, Álvaro (2000): Controversias en la educación española. Alianza. Madrid.
- Varela, Julia. (2007). Las Reformas educativas a debate (1982-2006). Morata. Madrid.
- González Moreno, J. (2021): La política educativa del PSOE sobre escolarización y secularización (1976-1996). Ministerio de Educación y Formación Profesional. Madrid.
- Viñao Frago, A. (2013): La LOMCE, una pieza más en la política educativa del Partido Popular. Educatio Siglo XXI, Vol. 31 nº 1, pp. 395-398.